

Energiezuinig rooveren...

[Abonneren](#) / [Gegevens wijzigen](#)

[Zoeken](#)

[home](#) | [headlines](#) | [opinie](#) | [dossiers](#) | [links](#) | [aanbestedingen](#) | [faillissementen](#) | [carrière](#) | [agenda](#) | [tijdschrift](#) | [shop](#) | [S](#)

Stelling

"Het vele foute hout bij de overheid laat zien dat duurzaam inkopen niet kan"

stem nu

headlines > Innovatie, Innovatie

Redactie / Geplaatst: 17.05.09

Opmaat naar groots Hollands Rijksgebouw

Megaproject JuBi-kavel uitgelicht

In het Wijnhavenkwartier, het hart van Den Haag, verrijst de nieuwe behuizing voor de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken. De komende maanden volgt Bouwformatie dit megaproject op de zogenoemde JuBi-kavel van de Rijksgebouwendienst op de voet. Dit gaan we doen aan de hand van gesprekken met de vele toeleveranciers die bij deze nieuwbouw betrokken zijn. In deel 1: een overzicht van het project.

Door Suzanne van den Eynden

Ooit stond in het Wijnhavenkwartier een gebouw dat je als Hagenaar verguisde, of waar je van hield: de Zwarte Madonna. Zwart gebleven omdat het niet wilde opgaan in de geheel witte omgeving, onder meer gevormd door het Haagse stadhuis (het IJspaleis). De 'Madonna' wilde anders zijn en was met haar 336 sociale huurwoningen te midden van het zakencomplex van Den Haag ook anders. De bewoners hebben zich tot het laatste moment verzet tegen haar onvermijdelijke lot: de sloophamer, die in juni 2007 op dit gebouw neerdaalde. De Zwarte Madonna, een geesteskind van architect Carl Weeber, moest namelijk plaatsmaken voor een nieuwe 'eyecatcher': De nieuwe onderkomens voor de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken ('JuBi') plus een derde toren, De Kroon geheten, met woningen (125 sociale huurwoningen en 128 vrije sectorwoningen), winkels en kantoorruimte. Na oplevering vormen de gebouwen samen straks het grootste rijksgebouw van Nederland.

Meier

De huidige gebouwen van Justitie en Binnenlandse Zaken voldoen niet meer, en renovatie bleek te kostbaar. Nieuwbouw was de beste oplossing, concludeerde de Rijksgebouwendienst negen jaar geleden. De eis van de dienst dat de nieuwe ministeries op loopafstand van het Binnenhof gerealiseerd moesten worden, in combinatie met de wens van de gemeente Den Haag tot herontwikkeling van het Wijnhavenkwartier – het gebied tussen Centraal Station en de binnenstad – leidde tot het aanwijzen van de plek van de Zwarte Madonna als meest geschikte plek voor nieuwbouw. In eerste instantie zouden hier slechts één ministerie en een woontoren gebouwd gaan worden, maar de beide ministeries gaven de voorkeur aan een gezamenlijke huisvesting. Daarop kwam Richard Meier, architect van het Haagse stadhuis, met een plan voor twee ministeries plus een woontoren op de plek van de Zwarte Madonna. Het plan van Meier voorzorg echter in een totaal van acht vrijwel identieke torens in het relatief kleine Wijnhavenkwartier. De angst dat een modern, strak stadsbeeld de historische binnenstad letterlijk en figuurlijk zou overschaduwden, leidde tot aanpassingen in het ontwerp. Het huidige ontwerp van de Duitse architect Hans Kollhoff berust op de gedachte dat de twee ministeriële torens van elk 140 meter hoog samen met De Kroon van 125 meter een drie-eenheid vormen, die zullen opgaan in de historische binnenstad in plaats van deze te domineren.

Chicago

Na de bij grote projecten haast onvermijdelijke tegenslagen – de gemeente die verzuimde te onderzoeken of er een Milieueffectrapportage moest komen, en weerstand van de bewoners van de Zwarte Madonna tegen hun gedwongen verhuizing – is de sloop achter de rug en de bouw inmiddels in volle gang. De bouw van de ministeries en De Kroon maakt deel uit van de ontwikkeling van het gehele Wijnhavenkwartier, die is opgesplitst in twee fasen. De eerste fase bestaat uit de sloop van de Zwarte Madonna en de bouw van ministeries en De Kroon. Zodra de ministeries in 2012 zijn opgeleverd en de ambtenaren naar hun nieuwe onderkomen zijn verhuisd, worden de huidige ministeriegebouwen gesloopt om plaats te maken voor woningen, kantoren, restaurants en 'voorzieningen met een cultureel karakter'. De bouw van de tweede fase start in 2013; en de oplevering daarvan staat gepland voor 2017. Het ontwerp van Hans Kollhoff, dat door de selectiecommissie tot beste van de zeven ingediende ontwerpen werd uitgeroepen, voorziet in een soort 'Chicago aan de Turfmarkt', zoals de architect zijn ontwerp bij presentatie zelf betitelde. Dit vanwege de waarde die in het plan gehecht wordt aan

- ▶ **Feestje bouwen**
"Als het slecht met je..."
- ▶ **Het nieuwe bouwen**
Meer dan 6,5 miljoen vierkante...
- ▶ **De waarheid over liegen**
In Uw bedrijf komt het...
- ▶ **Ondernemen op de bodem van conjunctuur**
Onlangs werd in de media...
- ▶ **Disney sprookjes**
Oei, uw columnist twijfelt weer...

[meer](#)

advertenties

advertentie

Strip

[Overzicht](#)

vacatures

Werkvoorbereider wegen

Continu

Werkvoorbereider/bestekschrijver

Continu

Uitvoerder Civiele Techniek

Continu

Projectleider beheer en onderhoud

Continu

de 'stedelijke voet' en de begane grond van de gebouwen. In Chicago is in de loop van de jaren op grote schaal vanaf de bestaande bouwlaag (de stedelijke voet) doorgebouwd de hoogte in. Uitgangspunt: het voegen van het bouwblok in het 'stedelijk weefsel' van Den Haag, in plaats van het neerzetten van losstaande objecten. Beide ministeries krijgen één entree aan de Turfmarkt. Bij die entree wordt een openbare tuin ingericht. De torens worden met elkaar verbonden door middel van een atrium, waar gemeenschappelijke voorzieningen worden ondergebracht. Om de torens een minder massaal en meer elegant uiterlijk te geven, krijgen zij scherpe hoeken door de zichtlijnen vanuit de Hofvijver open te laten.

Gevels

De gevels van de begane grond worden uitgevoerd met natuursteen. De ene toren wordt voorzien van rood metselwerk, de andere van witte natuursteen. In hun lunchpauze kunnen de ambtenaren ervoor kiezen hun boterham te nuttigen op een van de dakterrassen. Naar verwachting zijn in de herfst van dit jaar de vloeren op de begane grond klaar. De laatste paal van de in totaal 1650 palen die de ministerietorens tellen, is op 12 februari de grond in geheid. Wegens vorstverlet, 45 gebroken palen en het feit dat heien langs de damwanden moeilijker was dan verwacht, werd de oorspronkelijk eind januari geplande laatste 'heidag' niet gehaald. Inmiddels is het storten van de fundering afgerond. De maanden mei tot december zijn gereserveerd voor het storten van de vloeren van de parkeerlagen. Eind december wordt dan het begane grond niveau bereikt.

In een volgende Bouwformatie: interview met senior projectleider Marc van Noort.

JuBi en de Kroon Opdrachtgever: Rijksgebouwendienst Ontwikkelaars: Ministeries, Rijksgebouwendienst. De Kroon: Wijnhavenkwartier CV (Kristal, HaagWonen, Bouwfonds MAB Ontwikkeling CVG BV) Architecten: Christiaan Rapp (Kroon), Hans Kollhoff (ministeries) Aannemer: Bouwcombinatie JuBi, bestaande uit BAM, Ballast Nedam, Homij en Imtech Bouwsom: Ministeries: 328 miljoen euro, waarvan 78 miljoen voor installaties. De Kroon: Niet bekend Totale oppervlakte: 181.508 m2 (exclusief parkeren) Hoogte van de torens: 125 meter (Kroon) en 140 meter (ministeries) Woningen: 249 wonin-gen Kantoorruimte: 128.810 m2 Horeca: 1718 m2 Winkelruimte: 2838 m2 Parkeergarage: 465 plaatsen Oplevering: 2012

Trefwoorden:

[de kroon](#), [jubi](#), [meier](#), [ministerie van binnenlandse zaken](#), [ministerie van justitie](#), [richard meier](#), [rijksgebouwendienst](#), [wijnhavenkwartier](#),

Gerelateerde items

/ Geen gerelateerde artikelen aanwezig.

Projectleider Continu
agenda
meer events